11/06/2022

Το Ευαγγέλιο της Κυριακής της Πεντηκοστής

/ Ορθόδοξες Προβολές

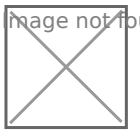

Κυριακή της Πεντηκοστής, Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Ιω. ζ’ 37-52, η’ 12

Πρωτότυπο Κείμενο

Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων, Ἐάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ὃ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης·ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· οἱ δὲ ἔλεγον, Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυίδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι΄ αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ΄ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ΄ αὐτὸν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπάρατοί εἰσιν. Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν τὸ πρότερον, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν΄Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ΄ αὐτοῦ καὶ γνῷ τί ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγείρεται. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ΄ ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Νεοελληνική Απόδοση

Την τελευταία μέρα της γιορτής, την πιο λαμπρή, στάθηκε ο Ιησούς μπροστά στο πλήθος και φώναξε: «Όποιος διψάει, να ‘ρθει σ’ εμένα και να πιει. Μέσα από

εκείνον που πιστεύει σ’ εμένα, καθώς λέει η Γραφή, ποτάμια ζωντανό νερό θα τρέξουν». Αυτό το είπε ο Ιησούς εννοώντας το Πνεύμα που θα έπαιρναν όσοι θα πίστευαν σ’ αυτόν. Γιατί τότε ακόμα δεν είχαν το Άγιο Πνεύμα, επειδή ο Ιησούς δεν είχε ακόμα δοξαστεί με την ανάσταση. Πολλοί άνθρωποι από το πλήθος, που άκουσαν αυτά τα λόγια, έλεγαν: «Αυτός είναι πραγματικά ο προφήτης που περιμένουμε». Άλλοι έλεγαν: «Αυτός είναι ο Μεσσίας». Ενώ άλλοι έλεγαν: «Ο Μεσσίας θα ΄ρθει από τη Γαλιλαία; Η Γραφή δεν είπε πως ο Μεσσίας θα προέρχεται από τους απογόνους του Δαβίδ και θα γεννηθεί στη Βηθλεέμ, χωριό καταγωγής του Δαβίδ»; Το πλήθος λοιπόν διχάστηκε εξαιτίας του. Μερικοί απ’ αυτούς ήθελαν να τον πιάσουν, κανείς όμως δεν άπλωσε χέρι πάνω του. Γύρισαν, λοιπόν, πίσω οι φρουροί στους αρχιερείς και στους Φαρισαίους, κι αυτοί τους ρώτησαν: «Γιατί δεν τον φέρατε;» Οι φρουροί απάντησαν: «Ποτέ δε μίλησε άνθρωπος όπως αυτός». Τους ξαναρώτησαν τότε οι Φαρισαίοι: «Μήπως παρασυρθήκατε κι εσείς; Πίστεψε σ’ αυτόν κανένα μέλος του συνεδρίου ή κανείς από τους Φαρισαίους; Πιστεύει μόνο αυτός ο όχλος, που δεν ξέρουν το νόμο του Μωϋσή και γι’ αυτό είναι καταραμένοι». Τότε ο Νικόδημος, που ήταν ένας απ’ αυτούς, εκείνος που είχε πάει στον Ιησού νύχτα λίγο καιρό πριν, τους ρώτησε: «Μήπως μπορούμε σύμφωνα με το νόμο μας να καταδικάσουμε έναν άνθρωπο, αν πρώτα δεν τον ακούσουμε και δε μάθουμε τι έκανε»; Και αυτοί του είπαν: «Μήπως κατάγεσαι κι εσύ από τη Γαλιλαία; Μελέτησε τις Γραφές και θα δεις πως κανένας προφήτης δεν είναι να ‘ρθει από τη Γαλιλαία». Και έφυγαν καθένας για το σπίτι του. Τότε ο Ιησούς τους μίλησε πάλι και τους είπε: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου• εκείνος που με ακολουθεί δε θα πλανιέται μέσα στο σκοτάδι, αλλά θα έχει το φως που φέρνει στη ζωή».

Σχολιασμός

Ο Κύριος βρισκόταν στην Ιερουσαλήμ την τελευταία ημέρα της μεγάλης εορτής της Σκηνοπηγίας. Οι Ιουδαίοι συμμετείχαν στην εορτή αυτή για να θυμούνται την πορεία των προγόνων τους από την Αίγυπτο στη γη της Επαγγελίας. Γι’ αυτό και επί επτά ημέρες έμεναν σε σκηνές. Την τελευταία και πιο επίσημη ημέρα της εορτής έκαναν αναπαράσταση της εισόδου στη γη της Επαγγελίας. Οι ιερείς έπαιρναν νερό από την κολυμβήθρα του Σιλωάμ και προχωρούσαν προς το Ναό ραντίζοντας το θυσιαστήριο και τα πλήθη.

Αυτή λοιπόν την τελευταία ημέρα της εορτής, ο Κύριος, παίρνοντας αφορμή από τις τελετές της εορτής, άρχισε να διδάσκει με ζωηρή φωνή τα πλήθη λέγοντας: Εάν κανείς αισθάνεται πόθο και δίψα πνευματική, ας έρχεται σε μένα και ας πίνει. Κοντά μου θα βρει ανάπαυση ἡ ψυχή του. Από τα βάθη της ψυχής του θα τρέξουν ποταμοί αστείρευτου νερού.

Ο Κύριος βέβαια με τα λόγια αυτά εννοούσε το Άγιο Πνεύμα, το οποίο μετά την Πεντηκοστή θα έπαιρναν όσοι θα πίστευαν σ' αυτόν. Διότι η Χάρις του Αγίου Πνεύματος, που μεταδίδει νέα και θεϊκή ζωή, δεν είχε ακόμη δοθεί σε κανένα. Διότι ο Ιησούς δεν είχε ακόμη δοξασθεί με το Πάθος του και την Ανάληψή του.

Γιατί όμως ο Κύριος παρομοιάζει το Άγιο Πνεύμα με νερό αστείρευτο που αναβλύζει μέσα από την ψυχή του ανθρώπου; Διότι όταν η Χάρις του Αγίου Πνεύματος έρχεται στην ψυχή κάθε βαπτισμένου και χρισμένου πιστού, προσφέρεται ασταμάτητα. Αναβλύζει διαρκώς, δεν αδειάζει ποτέ, ρέει σταθερά και ανεξάντλητα όπως το ποτάμι. Και ποιο έργο επιτελεί; Το Άγιο Πνεύμα ως ύδωρ ζων είναι η αιτία της πνευματικής μας ζωής. Η Χάρις του Αγίου Πνεύματος αρχικά σαν ένα ρεύμα ισχυρό καταρρίπτει μέσα στις ψυχές μας κάθε αντίσταση, κάθε πάθος. Καθαρίζει κάθε τι αμαρτωλό. Και ταυτόχρονα δροσίζει ως ύδωρ διαυγές και άφθονο τις ψυχές μας, τις μαλακώνει, τις ποτίζει και τις καθιστά καρποφόρες σε έργα αρετής. Εμπνέει αγαθές διαθέσεις και ιερά συναισθήματα, και αντίστοιχες ενέργειες και πράξεις. Ενδυναμώνει την ψυχή μας, ώστε να ζούμε μία αγία ζωή. Μας μεταμορφώνει και μας αναγεννά, γεμίζει το εσωτερικό μας με όλους τους δικούς της καρπούς, τους καρπούς των αρετών και της αγιότητας. Και καθιστά κι εμάς πηγές ανεξάντλητες ύδατος ζώντος προς τους συνανθρώπους μας.

Η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος στους Αγίους Αποστόλους και μαθητές ήταν ένα γεγονός έκτακτο και μοναδικό στην ιστορία της Εκκλησίας μας. Διότι οι Άγιοι Απόστολοι δεν απέκτησαν απλώς τη θεία δύναμη του Αγίου Πνεύματος, αλλά γέμισε το εσωτερικό τους από την παρουσία Του. Μέσα τους πλέον σκήνωσε η χάρη του Παναγίου Πνεύματος και έγιναν κατοικητήρια και ναοί Τους, με ένα όμως τρόπο ιδιαίτερο, έκτακτο και μοναδικό. Μόνο αυτοί έγιναν αλάθητοι εκφραστές της αληθείας, πάνσοφοι. Ο ιερός Χρυσόστομος ερωτά: Τί σημαίνει ότι οι Απόστολοι και οι παρόντες πιστοί «επλήσθησαν άπαντες Πνεύματος Αγίου»; Σημαίνει ότι όχι απλώς έλαβαν την χάρη του, αλλά ότι «επλήσθησαν» με την παρουσία του Αγίου Πνεύματος. Και τί ση-αίνει «επλήσθησαν»; Αναζωπυρώθηκαν και αναζωογονήθηκαν με το Άγιο Πνεύμα. Τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος κυριαρχούσαν μέσα στην ψυχή τους. Από τότε και στο εξης ζούσαν μέσα στην παρουσία και χάρη του Αγίου Πνεύματος. Γι' αυτό και το Άγιο Πνεύμα

μεταμόρφωσε την ζωή τους. Έγιναν πλέον ατρόμητοι, πάνσοφοι, κήρυτταν τον λόγο του Θεού με παρρησία.

Στη συνέχεια της ευαγγελικής περικοπής ο ευαγγελιστής Ιωάννης μας πληροφορεί ότι τα πλήθη του λαού που άκουαν τους λόγους αυτούς του Κυρίου, άρχισαν να διχάζονται. Άλλοι έλεγαν: «Αυτός είναι ο προφήτης που περιμένουμε». Άλλοι: «Αυτός είναι ο Χριστός». Κι άλλοι απορούσαν: «Είναι δυνατόν να προέλθει ο Χριστός από τη Γαλιλαία;» Οι πιο ζηλωτές ήθελαν να Τον συλλάβουν, όμως κανείς δεν τόλμησε να το κάνει, διότι μία αόρατη δύναμη τους εμπόδιζε. Γύρισαν λοιπόν πίσω άπρακτοι οι υπηρέτες στους αρχιερείς και στους Φαρισαίους, και αυτοί τους ρώτησαν: «Γιατί δεν τον συλλάβατε;» «Ποτέ άλλοτε δεν δίδαξε κανείς με τόση σοφία όπως αυτός ο άνθρωπος», αποκρίθηκαν εκείνοι. Τους ξαναρώτησαν οι Φαρισαίοι: «Μήπως κι εσείς έχετε πλανηθεί από αυτόν; Κανείς από τους άρχοντες δεν πίστεψε σ’ αυτόν, αλλά μόνο ο όχλος, που δεν ξέρει τον νόμο!». Τότε διαμαρτυρήθηκε ο Νικόδημος: «Πώς μπορούμε να καταδικάσουμε έναν άνθρωπο, εάν δεν τον ακούσουμε πρώτα και μάθουμε τι έκανε;» Κι εκείνοι του αποκρίθηκαν: «Προφήτης από τη Γαλιλαία δεν έχει φανεί ποτέ».

Ο Κύριος όμως συνέχισε να κηρύττει λέγοντας: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου. Εκείνος που με ακολουθεί δεν θα περιπλανιέται ποτέ στο σκοτάδι της αμαρτίας, αλλά θα έχει μέσα του το ζωοφόρο και πνευματικό φως». Όλοι αυτοί οι Ιουδαίοι ακροατές του Χριστού είχαν δίπλα τους το φως της ζωής, και παρέμεναν στο σκοτάδι. Το φως άγγιξε τη ζωή τους, κι αυτοί οι δύστυχοι βυθίζονταν περισσότερο στο σκοτάδι, στην άρνηση και την αντίδραση.

Αυτή η κατάσταση επαναλαμβάνεται πολλές φορές στην ιστορία και ιδιαιτέρως στις μέρες μας. Πόσοι βαπτισμένοι Ορθόδοξοι Χριστιανοί δεχθήκαμε το φως της πίστεως και της αλήθειας. Ὁ Χριστός πλημμύρισε με το φως του τη ζωή μας, όταν βαπτιστήκαμε στο όνομά του. Αυτόν ντυθήκαμε τότε, για να ζήσουμε πλέον μία φωτεινή εν Χριστώ ζωή. Και να πορευόμαστε ως τέκνα φωτός. Δυστυχώς όμως πολλοί Χριστιανοί επηρεάζονται από την αμαρτία και πελαγοδρομούν μέσα στα σκοτάδια του κόσμου. Ψάχνουν αλλού για φως και χάνονται στα σκοτεινά μονοπάτια των αιρέσεων, των παραθρησκειών. Είναι τραγικό να πορεύονται σαν τυφλοί και να χάνουν το δρόμο τους, ενώ είναι δίπλα τους ο Χριστός και τους περιμένει να τους δώσει το φως του.

Μήπως όμως κι εμείς κάποτε επηρεαζόμαστε από τα σκοτάδια του κόσμου της αμαρτίας; Ζούμε πράγματι μέσα στο φως του Χριστού ή μάς ελκύει το σκοτάδι και μας ταλανίζει η αμφιβολία και η πλάνη;

Ας μην ξεγελιόμαστε. Ο Χριστός είναι το φως του κόσμου. Ας Τον παρακαλούμε λοιπόν να φωτίζει τις σκέψεις μας, τις επιθυμίες μας, τις ενέργειές μας, τα

βιώματά μας.